

VOL. VI.

Chicago, Ill., Panedėlis, Rugsėjo-September 8 d., 1919

Price 2c

No. 212.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Sept. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Austrija pasirašys po taikos sutartim

Rumunija atsisako rašyties

Minske badas ir ligos

Anglai nubaudė Vokietijos miestą

Wilsonas gąsdina priešininkus bolševizmu

AUSTRIJOS NACIONALIS SUSIRINKIMAS NUTARĖ PASIRASYTI TAIKOS SUTARTĮ

VIENNA, rugs. 6. — Nacionalis susirinkimas šiandien 97 balsais priėmė nutarimą pasirašyti po taikos sutartim. Susirinkimas tečiaus užprotestavo prieš "peržengimą Austrijos teisės laisvai nuspręsti savo likimą".

AUSTRIJOS KABINETAS NUTARĖ PRIIMTI TAIKOS SUTARTĮ

BERN, rugs. 6. — Iš Pragos pranešama, kad Austrijos kabinetas po pilnam apsvaistymui taikos sutarties, vienbalsiai nutarė rekomenduoti nacionaliam susirinkimui ją priimti.

RUMUNIJOS PREMIERAS ATMETA AUSTRIJOS TAIKOS SUTARTĮ

VIENNA, rugs. 6. — Rumunijos premieras Bratiano sakė, kad jis nutarė pasilikti vietoje, kad asmeniškai priėmus atsakomybę už nepasirašymą po Austrijos taikos sutartim, sako Bucharesto žinia.

Galva Austrijos taikos delegacijos, Dr. Karl Renner pasakė, kad jis sugrįš į St. Germain nedėlioj ir pasirašys po ant Austrijos uždėtomis sąlygomis.

Kalbėdamas apie Austrijos taikos sutartį, Neue Freie Presse sako:

"Visi žmonės bus paskirti pražuvimui delei politikos išėlimo iš mūsų paskutinio kraujo lašo. Tai yra nedoriausias darbas dvidešimto šimtmečio".

Der Tag sako: "Spėka ir ignoracija diktavo šia taiką. Ji nieko neturi bendra su teisybe ir teisingumu."

WILSONAS GĄSDINA BOLŠEVIKŲ BAUBU.

Sako, vikinimas su taika stato pavojun visą pasaulį.

DES MOINES, Ia., rugs. 6. — Galimybė, kad bolševizmas gali išsiplėtoti Suv. Valstijose iki grąsinančių porporečių, jei taikos sutartis nebus greitai ratifikuota, buvo užsiminta prezidento Wilsono šįvakar laike prakalbos Coliseum.

Visas pasaulis lukuriuoja neraimiai, sakė jis, kuomet nuodai kurie suardė Rusiją yra skleidžiami tarp žmonių, kurie dar nežino kokios gvarantijos laisvei bus naujajame pasaulyje.

Jis tikrino, kad darbas ir kapitalas negali susitaikyti, negi

galima kitas problemas, kaip geležinkelų situacija, išrūti kol besitęsia tas vilkinimas.

Wilsonas ginė sutarties parėdymą apie Santungą ir sakė, kad tautų lygos santarvė skirsny apie Monroe doktriną tapo idėtas kad davus Monroe doktrinai viršenybė vakariname žemės puskamuolyj (Amerikoje) ir tai jis padarys.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Sept. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

BANDO SUSTABDYTI PRIEŠINIMASI TAIKOS SUTARTIMUI

Net demokratai senatoriai perėina opozicijos pusėn.

WASHINGTON, rugs. 6. — Didelės pastangos dėti senatorius Hitchcock ir kiti administracijos vadovai, kad sustabdytų demokratų pakilimą prieš prezidento reikalavimą ratifikuoti taikos sutartį ir tautų lygos santarvę be mažiausio permainos.

Kaip tik prezidentas Wilsonas išvažiavo su prakalbų maršrutu tikslu sužadinti publikos spaudimą ant jo oponentų republikonų, kaip jo paties politiniai pasekėjai pradėjo apleidinėti jį. Atsitraukia į dieną po vieną demokratų senatorių nuo prezidento išvažiavimo iš Washingtono ir kalbama, kad dar daugiau senatorių rengiasi paskelbti savo nepriklausomybę ir prisidėti prie opozicijos, pritariančios priėmimui susilaikymų.

Dabar yra septyni demokratai senatoriai, kurie pritaria ratifikavimui su susilaikymais.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Sept. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

BADAS IR LIGOS LENKŲ VALDOMAM MINSKE.

Amerikos Raudonasis Kryžius siūnčia pagalbą.

WASHINGTON, rugs. 6. — Iš priesasties lenkų paėmimo Minske, Amerikos Raudonasis Kryžius išsiuntė į ten pagelbinti buri, taipiau laukų buri, kovojimui su tyfu. Ateinančios iš Minsko žinios sako, kad žmonės ten miršta kaip musės nuo bado ir tyfo. Raudonojo Kryžiaus laukų skyrius turės du sveikatos ekspertus ir 16 slaugytojų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Sept. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

ANGLAI SUŠAUDE ŽMOGŲ IR NUBAUDE VOKIEČIŲ MIESTĄ.

LONDONAS, rugs. 7. — Her Kupper, vadovas minios, kuri užpuolė anglų kareivius Buskir-

chen, Reino Prusijoj, tapo nu-teistas sušaudyti ir 100,000 markių pabauda tapo uždėta ant ant miesto. Apie tai praneša žinios iš Cologne. Vienas anglų kareivis buvo sužeistas minos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Sept. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

JUGO-SLAVAI REIKALAUJA AUSTRIJOS LAIVYNO.

WASHINGTON, rugs. 7. — Jugo-Slavijos valdžia iškėlė taikos konferencijai reikalavimą atiduoti Jugo-Slavijai pranykusios Austro-Vengrijos imperijos laivyną. Jugo-Slavijos reprezentacija užreiskia, kad laike pietų slavų revoliucijos, laivynas tapo karaliaus Karolio atiduotas Agramo nacionalinė tarybai, apie ką buvo pranešta talkininkų politikams.

Jugo-Slavijos taikos delegacija Paryžiuje tvirtina, kad Italijos "kontr-reikalavimai" gali būti padaryti tik prie dailes laivyno ir Jugo-Slavija pripažino Italijos teises prie dalies laivyno įžangoje specialio jugo-slavų rauto.

Tarp jugo-slavų reikalavimų yra 4 kruizeriai Spau rusijos, 19 laivų Duklia ir Tatra rusijos, 26 torpediniai laivai Caiman rusijos 11 Perol motorinių torpedinių laivų visos submarinos ir hydro palmai, 14 pagelbinių laivų ir visi tenderiai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Sept. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

PARYŽIUS ATIDAVĖ SPITZBERGEN SALAS NORVEGIJAI

PARYŽIUS, rugs. 7. — Taikos konferencija nutarė atiduoti Spitzbergen archipelaga Norvegijai.

Svedija, Finlandija, Rusija, Danija ir Holandija bandė gauti Spitzbergeną, bet specialė komisija, kuri nagrinėja tą klausimą nusprendė atiduoti Norvegijai. Spitzbergen yra to paties dydžio kaip West Virginia, bet praktiškai be gyventojų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Sept. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

SIBIRIEČIAI UŽMUŠĖ 23 AMERIKIEČIUS.

TOKIO, rugp. 19 (per Londoną, rugs. 5). — 23 amerikiečiai iš 74 kareivių pulko tapo užmušti viename iš askirų mušių už Vladivostoką.

8,000 amerikiečių kareivių spēka tame distrikte yra beveilčiai menka, jei gyventojai pasidarytų jiems priešingais.

Streikai ir naikinantys užpuolimai teroristų bandų padarė nepakeniamu dalyku padėlimą pa lei Sibirijos geležinkelį. Artina si didelės bėdos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Sept. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSIJĄ NEPRIPAŽISTA ANGLIJOS-PERSIJOS SUTARTIES.

Atiduoda iš Persijos atimtas žemes.

COPENHAGEN, rugs. 6. — Čičerinas (bolševikų užrubežinių reikalų ministeris) pasiuntė notą Persijos valdžiai, kad Rusija nepripažįsta Anglijos-Persijos sutarties. Taryba panaikina visus Rusijos reikalavimus Persijoj, paskelbia Kaspijus jurą neutrale ir sugrąžina Persijai visus uostus, geležinkelius, krasą ir tt., kuriuos ikišiol valdė Rusija.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENAS"

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Sept. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

KALTIMA WILSONĄ

COSTA RICA PREZIDENTAS KALTIMA WILSONĄ.

Tinoco sako, kad Amerika prigelbsti revoliucijoms kad užgriebs žemes.

LONDONAS, rugs. 7. — Prezidentas Wilsonas yra "priešas Costa Rica", sako tos mažos respublikos prezidentas Don Fredrick Tinoco, "ir sužadina Costa Rica revoliucijas, kad Amerika galėtų pasigriebti ten teritorijas."

Tinoco, kuris atvyko į čia "delei savo sveikatos ir biznio reikalais" šiandien pasikalbėjime išreiskė didelį rustumą prieš Amerikos prezidentą, tikrindamas, kad Amerikos valdžia suokalbina su Nicaragua, kad nuvertus dabartinę Costa Rica valdžią.

"Aš turiu didelį draugiškumą prie amerikiečių abėlnai", sako Tinoco, "bet Wilsonas yra Costa Rica priešas. Jis prigelbsti nesarauaiečiams pradėti revoliucijas Costa Rica, taip kad Suv. Valstijos galėtų pasigriebti nekurių žemių, per kurias manoma pravesi Nicaragua kanalas."

Teritorijos vagystė.

"Suv. Valstijos nupirko Nicaragua teritoriją ir Costa Rica nesipriešina žingsniam linkui pagelbėjimo kanalo darbe, bet ji priešinasi vagystėms jos teritorijos po tamsos pridanga."

"Nicaragua yra del Costa Rica tuo, kuo Meksika yra del Suv. Valstijų. Nicaraguaiečiai įsiveržia į mūsų šalį, kaip meksikiečiai daro Texas, papildydami tas pačias nedorybes. Tada, kada mano kareiviai išveja įsiveržėlius, mes atrandame nusidėjėlius apsaugotus Nicaragua su pagalba Amerikos jureivų."

Amerikos konsulai globoja užpuolikais.

"Amerikos konsulai visoj Costa Rica yra revoliuciniai agentais. Aš ypač kaltinu konsulus Chase ir Harrison — San Jose mieste ir Saen — Punta Arenas mieste, gelbėjime revoliucionieriams."

"Kada revoliucionieriai nesenai šturmavo San Jose kalėjimą, paliosuodami žmogžudžius ir vagis, atakuojančioji partija užgriebe šautuvus ir tada pasislėpė konsulo Chase namuose. Kada atvyko policija, jos neisileista pamatuojant tuo, kad namas yra Amerikos žemė."

"Kartu revoliucionieriai pasirodė ant namo balkono ir šovė į minią, sužeisdami du policistus. Aš paliepiu Harrisoną deportuoti ir tuojaus pranešiau Suv. Valstijų valdžiai, kad konsulai Chase ir Saen yra persona non grata (negeistini) del Costa Rica."

"Visas keblumas yra, kad prezidentas Wilsonas nori pasigriebti Centralinę Ameriką."

UKININKAI PERKASI AEROPLANUS.

GRAND ISLAND, Neb., rugs. 7. — Turtingas gyvulių augintojas Hiles, turintis virš 7,000 akų žemės, nusipirko du aeroplanus. Vieną skraidimui kad prižiūrėjus uke, o kitą didesnį visos šeimos skraidymui. Dabar visa jo šeima mokinasi skraidyti.

DU ŽMONĖS UŽMISTI.

automobilius apvieto Tesville miestelyje ir du draugai žuvo. Pats Weber gi nežinia kur prapuolė. Manoma, kad jis yra sužeistas, bet per 36 valandas iškėjimo nesurasta nė pėdsakio.

4 ŽMONĖS SUZEISTI.

CHICAGO. — Vakarietis Michigan Ave. ir 46 gatve apvieto automobilius ir keturi žmonės tapo sunkiai sužeisti. Du jų turbut mirs.

200 GEMBLERIŲ ARESTUOTA

CHICAGO. — Vakarietis Cottage Grove policijos stoties apygardoje buvo padaryta medžioklė ant gemblerių ir įvairios vietose areštuota 200 žmonių už gembleriavimą.

Darbininkų kova

GRESIA PLIENO DARBININKŲ STREIKAS.

Prašo prezidentą neprileisti prie to dideljo streiko.

WASHINGTON, rugs. 5.

Jeigu prezidentas Wilsonas neįsimašys į plieno darbininkų reikalus ir neišgaus konferencijos su plieno trustu, gali dar prieš po darbo ir kapitalo konferenciją kilti visuotinis plieno darbininkų streikas. Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Samuel Gompers pasiuntė Wilsonui telegramą, prašydamas, kad jis pasirūpintų išgauti konferenciją su plieno trustu, nes sekamr utarninką prasidės plieno darbininkų unijų prezidentų konferencija ir ji nutars už streiką, nes darbininkai visur yra prisirengę prie streiko ir labai nerimauja, kad strikas dar ikišiol nėra paskelbtas. Todėl tolimins atidėliojimas striko, jei nebus išgauta konferencijos su trustu, yra negailmas.

PRANAŠAUJA GENERALI PLIENO DARBININKŲ STREIKĄ.

CHICAGO. — Chicagos Darbo Federacijos prezidentas John Fitzpatrick vakar išduodamas federacijai raportą pasakė, kad generalis streikas 400,000 plieno ir geležies darbininkų visoje šalyje turės kilti, nes kompanijos nenori tarties su organizuotais darbininkais ir nenori pagerinti darbininkų buvio.

Jis utarninke važiuos į Washingtoną, kad dalyvavus plieno darbininkų unijų atstovų konferencijoj. Jei apie tą laiką nebus išgauta konferencija su plieno trustu, darbininkams nepasileika kito išėjimo, kaip paskelbti streiką.

GINKLUOTI ANGLIAKASIAI EINA ANT KITOS KASYKLOS.

CHARLESTON, rugs. 6. — 3,500 angliakasių, kurie, sakoma, yra visi ginkluoti šiandien dešėjo iš Oak Grove ir apielinkės miestelių ir eina per kalnus prie Coal upės, kad suuniozavus jų apygardų kasyklas.

Skelbiama, kad kasyklos toje apygardoje atsigabeno kulkasvaidžių ir rengiasi kulkomis pasitikti maršuotojus. Gubernatorius asmeniškai atsisaukė į maršuotojus atidėti ėjimą, bet jie atsisakė tai padaryti.

Vėliausios žinios praneša, kad maršuotojai sustabdė savo ėjimą, atsisaukus unijos viršininkams. Maršuotojai pradėjo ėjimą pasklydus gandui, kad kasyklų savininkai toje apygardoje šauda angliakasių ir žudo moteris ir vaikus. Todėl angliakasiai visoj apielinkėj metė darbą, apsiginklavo ir ėjo apginti savo draugus.)

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Sept. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Rumunai apleidžia Budapeštą

Išsivežė 6,000 vagonu grobio

GRESIA RUMUNIJOS-SERBIJOS KARE.

Talkininkai nebeduos Rumunijai ginklų. Bijosi bolševizmo pačioje Rumunijoje.

PARYŽIUS, rugs. 7. — Szoj-nok tiltas per Tiszą upę tapo pataisytas panedėlyj ir 6,000 Vengrijos tavorinių vagonų, prikrautų su rumunų užgrieblais daigtais jau pervaziavo tiltu ir yra kelyj į Bucharestą.

Gen. Mardaresco, komanduo-tojas rumunų kareivių užimančių Budapeštą, sakoma, gavęs paliepiamą evakuoti Budapeštą bėgyje 48 valandų, pasitraukiant už Tiszą upės.

Rumunų-Serbų susirėmimas neišvengtin.

Didžiuma Rumunijos kareivių, kurie buvo užėmę Vengriją, bus pasiūti į Banat Temesvar, kur serbai koncentruoja kareivius Loronthal apygardoje. Pranešama, kad susirėmimas tarp rumunų ir serbų toje apygardoje yra neišvengtin.

Embargo ant ginklų.

Kad išvengus susirėmimo tarp serbų ir rumunų ir taipgi delei baimės bolševikų sukilimų Besarabijoj, taikos konferencija visai uždraudė gabenti amuniciją į Rumuniją. Talkininkai siuntė ginklų ir amunicijų vartojimui rumunų kareiviams palei Dniestro upę prieš Rusijos bolševikus. Nesenai gautos Paryžiuje neramos žinios parodo, kad bolševizmas įsigalėjo tarp užimančių Besarabiją Rumunijos kareivių ir grąšina laimėti atramą pačioje Rumunijoje.

Taryba penkių mano, kad sustabdytas amunicijos gabėnimo į Rumuniją, sulaužys Rumunijos valdžios karinį palikimą prieš serbus Temesvar apygardoje ir tuo pačiu laiku padarys rumunus mažiau pavojingais, jeigu šalyje įsigalėtų bolševikai.

Anglijos admirolas prisirengęs.

Aglijos admirolas Trowbridge, su savo Dunojaus laivais Budapešte yra prisirengęs griebtis prieš rumunus laivyno veikimo, jei bus reikalas.

Sir George Clark šįvakar išvažiavo iš Paryžiaus į Bucharestą su kopijomis taikos konferencijos beveilinių pranešimų, kurių Rumunijos užrubežinių reikalų ministerija tikrina niekad negavusi, ir su instrukcijomis paskubinti evakavimą Budapešto.

RUMUNIJOS KAREIVIAI PRADĖJO EVAKAVIMĄ BUDAPEŠTO.

LONDONAS, rugs. 6. — Daily Mail gavo žinią iš Paryžiaus, kad Rumunijos spēkos pradėjo evakuoti Vengrijos sostinę Budapeštą.

RUMUNIJĄ GRASINA TALKININKAMS.

Atidarysianti duris bolševikams Ukrainoje.

PARYŽIUS, rugs. 5. — Rumunijos premieras J. J. C. Bratiano pranešė vietos Rumunijos at-

stovui Nicholas Misu apie gavi-mą pastarojo pranešimo, kad vyriausioji taikos konferencijos taryba uždraudė gabėnimą ginklų ir karės medgų iš Vengrijos į Rumuniją. Telegrama sako, kad vyriausiosios tarybos pasiustos į Bucharestą notos nėra gautos ir prašo, kad Misu atkreiptų vyriausios tarybos atidą į "pavo-jingą ir pragaistingą pobūdį politikos, kokia ji priėmė linkui Rumunijos".

Telegrama sako toliau: "Rumunijos valdžia yra absoliučiai įsitikinusi, kad sunaikinime bolševizmo Vengrijoje ji atliko didelį pasitarnavimą talkininkų reikalui."

"Is priesasties uždėty ant Rumunijos sąlygų, neatsižvelgiant į jos pasiaukavimą kareiviais ir medegomis, Rumunijos valdžia galbut bus priversta svarstyti parankumą ištraukti kareivius per Dvina (Dniestrą?), pietinėj Rusijoj ir nuimti puo saves visą atsakomybę už chaosą, į kurį ta dalis Europos gali būti įstumta nesutikimais tarp bolševikų, rojalistų ir reakcionierių".

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Sept. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

ALBANAI NUZUDE 300 ITALIJOS KAREIVIŲ.

BERN, rugs. 6. — Iš Agramo pranešama apie albanų sukilimą prieš italus. Sukilimas plėtojasi. Italų garnizonas iš 300 kareivių Catastri yra praktiškai išžudytas. Kiti garnizonai traukiasi. Italų pagelba yra skubiai siunčiama iš Valona, Adriatiko pakrastyje.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Sept. 8, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

VOKIČIŲ SPARTAKIETIS ARESTUOTAS VIENNOJE

VIENNA, rugs. 6. — Kurt Rabbe, skaitomas vokiečių spartakiečių, tapo areštuotas čia ir yra kaltinamas veikime komunistų rateliuose ir suorganizavime kelių demonstracijų.

Suėmė Vengrijos komunistus.

BASEL, rugs. 6. — Du buvusių narių Vengrijos valdžios, Dr. Lokacs ir Ernest Seidler-tapo areštuoti Austrijoj. Seidler pirmiau buvo komanduojuo Vengrijos raudonosios armijos.

GENERALIS STREIKAS ČILI MIESTE.

SANTIAGO, Čili, rugs. 5. — Bravarninkams atsiskius išpildyti reikalavimus savo streikuojančių darbininkų, mieste tapo paskelbtas generalis streikas. Galtvekariai ir omnibusai nevaigšto ir visi organizuotieji drbininkai streikuoja.

25,000 REKONSTRUKCIJOS DARBININKŲ STREIKUOJA.

LILLE, rugs. 5. — Darbininkai dirbantys prie rekonstrukcijos darbo Pas de Calais departamente sustreikavo, reikalaudami 17 frankų už 8 val. darbo dieną, vietos dabartinių vidutiniškai 12½ frankų. Streiko komitetas apskaito, kad 25,000 darbininkų delei to nedirba.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
nedėliadienis. Leidžia Naujienuos Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsisaugomųjų kainos:

Chicagoje — per metus:
Metams \$6.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.85
Dviem mėnesiams 1.45
Vienam mėnesiui 75

Chicagoje — per nedėliadienis:
Viena kopija N 12
Savaitė 50
Mėnesis 50

Suvenijose Valstijose, ne Chicagoje,
pauku:
Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Trims mėnesiams 1.65
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui 65

Pingius reikia siųsti Pašto Moneti
Orderiu, kartu su užsakymu.

Rusija ir mažosios tautos.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill. Sept. 8, 1919
as required by the act of Oct. 6, 1917

Mažųjų tautų, gyvenan-
čių buvusios Rusijos terito-
rijų, klausimas dar tebe-
laikoma ištisine. Jisai bus ga-
lutinai išspręstas, be abejonės,
tiksliai tada, kada nusistatys
dalykai pačioje Rusijoje; ir
nuo to, kaip jie tenai nusis-
tats žymiam laipsnyje pri-
klausys tų tautų likimas.

Jeigu Rusija bus demo-
kratiska valstybė, kurioje
sprendžiamą balsą turės dir-
bantiųjų liaudies — ukininkai
ir darbininkai, tai mažųjų
tautų padėjimas bus vienas;
o jeigu ji bus konservatyvi-
ška šalis, valdoma senųjų
biurokratų, stambiųjų kapi-
talistų ir karininkų, tai tų
tautų padėjimas bus kitas.

Dabartinis Rusijos stovis,
žinoma, yra tiksliai laikinas.
Vadinamoji "sovietų vald-
žia," kuri faktiškai yra ka-
riška diktatura mišraus ele-
mento, susispietusių bolševikų
partijoje, nepažįsta nei
vieno Rusijos gyventojų
sluoginio: nei ukininkų, nei
darbininkų, nei buržuazijos.
Anksčiau ar vėliau ji tu-
rės užleisti savo vietą kito-
liai valdžiai.

Bet kokia bus ta valdžia,
tai klausimas. Naudodamiesi
ši žmonių nepasitenkinimu,
įvairios rusišės reakcinie-
riai Rusijoje šiandien mėgina
atgauti tą galią, kurią jie
prarado, puolus carizmui.
Jie organizuoja dabar savo
jėgas Rusijos pakraščiuose

— Sibire, Kaukaze, šiauri-
nėje Rusijoje, ir šiaurvaka-
rinėje Rusijoje. Jiems jau
pavyko nuversti demokrati-
šką valdžią Omske ir įsteigti
jos vietoje Kolčako dikta-
turą. O Kolčako autoritetui
pasidavė Denikinai ir Ar-
changelso valdžia, vado-
vaujama Čaikovskio.

Kokia yra šių elementų
pozicija linkui mažųjų tau-
tų?

Kolčakas, atsakydamas į
takininkų notą, kaip žinia,
sutiko pripažinti nepriklaus-
omybę tiksliai Lenkijai ir
Finlandijai, kitas mažasias
tautas, gyvenančias seno-
sios Rusijos ribose, jisai
skaityto Rusijos dalimis, ku-
rių likimą privalo nuspre-
sti Steigiamasis Rusijos Su-
sirininkams.

Paskutiniu laiku tečiaus į-
vyko du atsitiktiniai, kurie
dar aiškiau nušviečia tų

gaivalų politiką ir tendenci-
jas. Keletas dienų atgal
buvo pranešta, kad Deniki-
nas vedęs derybas su tauti-
nės ukrainiečių valdžios gal-
va, Petlura; ir tų derybų re-
zultate Petlura sutikęs, kad
Ukraina dabar išsižadėtų ne-
priklausomybės ir apsiimtų
laukti Rusijos Steigiamosios
Susirininko nuosprendžio.

Antras svarbus atsitiki-
mas tai isikurimas šiaur-
vakarinės valdžios su Jude-
niju priskykyje. Šita valdžia
norėjo padaryti savo sėdybą
Revelyj ir veikti išvien su E-
stonija. Tarp jos tečiaus ir
estu valdžios įvyko nesusi-
pratimų; estai atsiskė duot
jai kariškos pagalbos (to-
del Pskovas pateko į bolšev-
vikų rankas). Kiek galima
numanyti, tai estai todėl pa-
sišaušė prieš Judeničą, kad
jisai nepripažino tautinių
Estonijos reikalavimų. Gir-
dėt, kad aplink Judeničą
renkasi patys atžagarei-
viškiausieji gaivalai, carizmo
laikų valstybės veikėjai ir
karininkai. Jisai įsiekio pini-
giškos paramos Anglijoje,
ir jau buvo žinių laikraščiuose
se, kad Judenič rengiasi iš-
leisti naujų rublių, kurių kur-
są garantuosią Anglijos ka-
pitaiistai.

Tie visi faktai rodo, kad
elementai, kurie telkiasi apl-
linkui valdžias, įsisteigusias
Rusijos pakraščiuose, nori
atstatyti Rusiją senosiose
ribose (išskyrus Lenkiją ir
Finlandiją). Jeigu jiems
pavyks pastatyti po savo
kontrolė ir centralinę Rusi-
ją, tai jie dės visas pastan-
gas, kad mažosios tautos
gautų kuomažiausią teisių;
jie ne tikrai nepripažins
joms nepriklausomybės, o
ir vargiai sutiks duoti joms
kiek platesnę autonomiją.

Rusijos kapitalas norės,
kad Lietuva, Latvija, Uk-
raina ir Kaukazas būtų
kaip buvę pirmiausia, atdaro-
jo išnaudojimui. Rusijos
valdininkai norės turėti,
kaip turėdavo seniaus, šiltų
vietų tose šalyse.

Bet Rusijos ukininkams
ir darbininkams nėra nau-
dos iš to, kad Lietuva arba
kita kokia tauta būtų paver-
gta. Priešingai, jiems iš to
būtų tiksliai skriauda, kada-
gi pačioje valstybėje, paver-
gusioje kitas tautas, neišven-
giama: stiprėja priešpau-
da. Rusijos darbo žmonės bu-
tų geriausia, kad ją vienytų
su kitomis tautomis draugi-
škumo, o ne pavergimo ry-
šiai.

Taigi Lietuvai ir kitoms
mažoms tautomis yra
labai svarbu, kad iš dabarti-
nio Rusijos chaoso išeitų pe-
rgalėtojai darbo žmonės.

Ačiū draugams.

"Naujienuos" kasdien gauna
po keletą laišku, kuriuose ska-
itytojai išreiškia savo karštą pri-
tarimą mūsų dienraščiui ir jo
redakcijai. Neturėdamas lai-
ko atsakyti tiems draugams lai-
kais, aš noriu padėkovoti jiems
šioje vietoje.

Aš niekuomet neabejojau, jo-
gei milžiniška didžiūma "Nau-
jienuos" skaitytojų nori, kad jos
būtų vedamos tokioje dvasioje,
kokią jos ejo nuo pat savo gi-
mimo. Tiksliai turėdamas šio-
kį įsitikinimą, aš sutikau grįž-
ti į "Naujienuos" redaktoriaus vie-
tą.

Ne tame dalykas, kad aš ska-
ityčiau savo pareigą skelbti vien
tokias idėjas, kurios "užganė-
dina publiką." Mano keletu
metų viešas darbas tur-but paro-
dė ir draugams ir priešams, kad

daug augčiau negu publikos
simpatijas aš statau tiesą ir iš-
tikimybę savo įsitikinimams.

Bet draugų pritarimas tai po-
zicijai, už kurią aš stojau ir te-
bestojau "Naujienuose," man yra
patikimas, jogei "Naujienuos"
darbas nebuvo bergėdžias. Tas
įsitikinimas, kuris kasmet jun-
gė į daiktą vis didesnę ir dides-
nę mintį lietuvių darbininkų,
skaitytojų "Naujienuos", pasiro-
do jau yra taip tvirtas, kad jo
neįstengia suardyti nei žmonių
upo keitimais, nei atkakliausios
priešų pastangos.

Matydamas tai, aš galiu ra-
myiai eiti tuo keliu, kurį man ro-
do mano įsitikinimai, ir nepai-
sytį tų keiksmų, niekinimų ir
šmeižtų, kuriais mane diena iš
dienos vašina priešai iš kairės
ir iš dešinės.

Ačiū todėl, draugai, už jūsų
prielankumą. Dirbkime, kaip
dirbome iki šiol, idant "Naujienuos"
skelbiamas idėjas suprastų
dar didesnę lietuvių darbininkų
minia.

P. Grigaitis,
"Naujienuos" redaktorius.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill. Sept. 8, 1919
as required by the act of Oct. 6, 1917

FRANCIJA.

Paryžius. — [Sindikatu kon-
gresas]. Neseniai Lille įvyko
šiaurinės Francijos sindikatu
kongresas. Kongresas atstova-
vo 60,000 darbininkų.

Visi dienos klausimai, suriš-
ti su darbininkų gyvenimu, li-
ko išnagrinėti. Laurent, Genera-
lės Darbo konfederacijos dele-
gatas kalbėjo apie streiką, ku-
ris įvyko liepos 21 dieną, ir nu-
rodė priežastis, dėl kurių strei-
kas liko atšauktas.

Buvo pakelta klausimas kas
dėl sveikatos darbininkų.

Sąsąjį su Belgijos darbinin-
kais, kongresas padarė tokį nu-
tariamą. Belgai privalo būti
sądomoni Francijoje tik tokiam
atvejui, kada trukta francų
darbininkų. Paskui liko nutar-
ta pareikalauti, kad karės intini-
niai ir ching darbininkai būtų
išsiųsti iš Francijos.

Kaslink Vokietijos darbinin-
kų, kurie turės pavaduoti ka-
rės intinius, kongresas nepa-
dė jokio nutarimo. Tasai klau-
simas bus ršamas Amsterdamo
internacionaliame sindikatu
kongrese.

Kongreso pradžioje buvo su-
sauktas mitingas, kurį vadova-
vo delegatas Dolory, pagerbi-
mui Jaureso. Paskui daug tik-
stanė minia žmonių nuvyko ant
kapinių, kur padėjo vainikų
Jaureso atminčiai. Kalbėjo Bon-
dnes, Saint-Venant ir Laurent.

BELGIJA.

Brussels. — [Darbo Partijos
planas numatytai pragyveni-
mo brangumo]. Darbo Partija
išleido atsisaukimą į žmones,
kur raginama prisidėti prie be-
dro judėjimo už gyvenimo rei-
kmenų atpigimą. Taipgi pasiū-
lyta premieriui laiškas, kuriame
nurodoma, kad įveiktieji daiktai
privalo būti lygiai padalinami.

Be to, patariama rekvizuoti
kvičius, cukrų, pieną ir svies-
tą; nustatyti kainas ant valgo-
nių daiktų, ir kontroliuoti
anglis, čėveryskus ir drabužius.
Partija taipgi ragina lavinti šei-
myninkes maisto gaminimo
mėnė ir pasirūpinti kuogrei-
čiausia gaminanti pirklybinis
ryšius, kad tuo būdu būtų gali-
ma atgaivinti nuteriotą šalį.

INDIJA.

"New Yorkas. — [Indija — ka-
piniai]. "Indija — kapiniai"
— tokiu atgalviu liko išleistas
atsisaukimas. Atsisaukimą iš-
leido Amerikos Indų Unija,
kurios centras randasi New Yorke.
Ten prasoma Amerikos
darbininkų padėti vesti kovą su
"kapitalistine autokratija." At-

sisaukime, tarp kita ko, sako-
ma:

"Ekonominis ir apsvietos
stovis Indijoje, pasidėkojant an-
glij režimui, yra sekamas:
"Apšvieta: — jos nėra Indi-
joje — nei laisvės, nei priversti-
nos, nei visuotinos.

"Nemokosi: — 93 nuos.
"Vidutiniškas amžius: —
23.5 metų.

"Mirtingumas: — 32 iš 1,000.
"Vidutiniškos iplaukos: —
\$9.50 ant žmogaus metams.

"Mokėsi: — \$1.60 metams
kiekvienam žmogui.

"Vidutiniška alga: — apie
11 centų į dieną paprastam dar-
bininkui.

"Indijos prisidėjimas prie ka-
rės:
"Žmonių: — apie 1,250,000.
"Pinigų: — daugiau biliono
dolerių, nepriskaitant armijos
užlaikymo išlaidas.

"Medžiagos: — Milijonai tonų
maisto. Armijos užlaikymo
sandėliai ir kitokie dalykai.

"Atlyginimas už tų lojalisku-
mą.

"Nauji suvaržymo įstatymai:
— Rowlato patvarkymas.

"Sautuvai ir bombos: — nu-
malšinimui beginklių žmonių.

"Kaliniai, išsiuntimai ir mir-
ties nuosprendžiai: — kaip bau-
smės.

SUVIENYTOS VALSTIJOS.

New Yorkas. — [Prigaudin-
gas streikas]. Kuomet kituose
miestuose rengiama tiki strei-
kai, tai New Yorko rugpjūčio
17 ir 18 dieną gatvėkarių darbi-
ninkai surengė streiką, kuris
daugiau buvo panašus į farsą,
negut į ką kitą. Jo tikslas buvo
ne iškovojimas darbininkams
geresnio buvio, bet prispirti pūg-
liką mokėti daugiau už važinė-
jimas.

The Interborough Rapid
Transport kompanija suorganiza-
vo savo darbininkus į tam tik-
rą brolystę, kurią nergiau or-
ganizuotieji darbininkai. Bro-
lystės nariai gauna būtų savo
susirinkimams iš kompanijos,
o organizacijos lyderiai nuola-
tos lankosi pas kompanijos
viršininkus.

Kompanija, matydama, kad
jai nepasiseks pakelti važinė-
jimo mokestį iki 8 centų, padarė
sų brolystės principais sutar-
ti. Sulyg tos sutarties, darbi-
ninkai turėjo pareikalauti pa-
kėlimo mokesties 50 nuos. Ka-
da tie reikalavimai buvo įteikti,
kompanija užreikšė, kad ji ga-
linti pakelti alga tik 10 nuos.
Įvyko keletas karštų susirėni-
mų majoro ofise, kur geleži-
kelių principalai ir brolystės
viršininkai parodė vieni kitoms
kumščias, — ir "streikas liko"
paskalbtas. Vienas tų brolystės
viršininkų, sakoma, užreikšė:
"Jeigu mums būtų pakėlė alga
20 nuos., — mes nebūtume strei-
kavę." Vienok organizacijų bu-
vo skelbiama obalsis: "Penkias
dešimtis nuosimčių, arba nie-
ko."

Kompanija suvis nebandė,
kaip paprastai kad yra daroma,
operuoti gatvėkarius streiklau-
žių pagelba.

Net elektros spēka buvo su-
stabdyla bėgiu dviejų dienų, ne-
pasirodė nei vieno gatvėkario.
Panėdėlyje Manhattan eleva-
torijų stotyje buvo tokis didelis
susikimimas žmonių, kad net
kelį šimtai žmonių liko sužeis-
ti.

Matydama, kad pūgliką pasi-
piktino tokiu sabatažu, ir kad
apskriejo prokuroras rengiasi
tyrinėti nepaprastą streiko po-
budį, — kompanija, be pakėli-
mo važinėjimo kainų, sutiko
padidinti darbininkų algas 25
nuos.

Gi tuo pačiu laiku Amerikos
Amalgamų gatvėkarių asoci-
acija, kuri vadovavo Chicago, Bostono, Brooklyno ir kitų
miestų streikus, prirašo prie sa-
vo organizacijos daugybę bro-
lystės narių.

Skaitykite ir Platinkite
NAUJIENAS

Žvejai.

Maksim Gorki. Vertė K. A.

Pusiaudienis. Saulė spindu-
liai atsimuša vandenį įvairio-
mis spalvomis. Jurė snaudžia
ir kvėpuoja balsu ruku, mės-
vas vanduo spindi, yt plienas;
jurės druskos kvėpėjimas jau-
čiama pakrantėje.

Užia vilnis, tingiai apšlaksty-
damas akmenų kruvas, persoka
per jas ir bėga toliau — vilnių
keteros pė augstos, permatomos,
lyg stiklas.

Kalnas apsiaustas ruku, pal-
ši medžių lapai, yt sidabras, den-
gia kalną; žaliai kaure matosi
auksiniai geltoni apelsinai, ma-
loniai šypsoi granatų žiedai ir
visur gėlės, gėlės.

Myli saulė tą žemę...

Ant akmenų sėdi du žvejai:
vienas — senis, su šiaudine
skrybėle, stambiu veidu, neap-
siskutęs; jo nosis raudona, o
rankos bronzinės spalvos nuo
saulės. Laikydamas meškerę
jis sėdi ant akmens, nuliūdęs žė-
myn apžvelgęs kojas. Šokan-
čios vilnis pavilgo jo kojas ir
nuo pirštų krinta į jurę sunkus,
šviesus vandens lašai.

Už senio nugaros, atsirėmęs
alkunėmis į akmenį, murksio
juodakis jaunuolis. Jo mėly-
nos kelnės paraitotos iki kelių,
ant galvos uždėta raudona ke-
puraitė; jis gražus, stiprus ir tie-
sus, yt nendrė. Dešinės rankos
pirštais jis peša savo usiukus ir
užsimasčiusiai žiūri į jurę kur
svyruoja žvejų valtėlės, o toli
jurė matosi laivukas. Jis, ta-
rytum, nekruva.

—Turtunga senjorė? — klau-
sia kintu balsu senis, traukda-
mas meškerę iš vandens.
Jaunuolis tyliai atsakė:
—Man rodosi — taip! Toki
spilka, su dideliu mėlynu, yt ju-
rė, akmeniu, auskarai ir
daug žiedų, ir laikrodis... Ma-
nau — amerikone...

Ir graži?

—O taip! Labai laibutė, tiesio-
sa, bet tokios akys, kai gėlės, ir
— žinai — mažutė — biskutį
atidaryta burna...

—Tai burna sąžiningos mo-
ters ir tokios, kuri myli tik kar-
tą gyvenime.

—Taip ir man rodosi...

Senis sumojo meškerę, pri-
merkęs akim pažūrėjo į kobinį
ir prašiuokęs sumurmėjo:
—Žuvis ne kvailesnė už mus,
ne...

—Kas gi meškerioja vidurnie-
nyj? — paklausė jaunuolis, tup-
damos.

—Aš, — atsakė senis, laisya-
mas meškerę.

Paskui jis užmetė meškerę į
jurę ir paklausė:
—Vazinėjotės iki ryto, tu sa-
kai?

—Jau saulė tekėjo, kada mu-
du apleidova laivuką.

Norai atsakė jaunuolis, gi-
liai atsidusęs.

Dvidešimtis lirų?

—Taip.

Linai galėjo duoti daugiau...

—Apie ką tu su ja kalbėjai?

Jaunuolis liudnai nuleido gal-
vą.

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose
taip ir civiliškuose teismuose. Doro
visokius dokumentus ir popierius.

Namų Ofisas: Miesto Ofisas:
3323 S. Halsted St. 127 N. Dearborn St.
Ant trečiojo lygio 1111-13 City Bldg.
Tel. Drover 1310 Tel. Central 4411

Dr. D. J. BAGOCIUS

Lietuvis Gydytojas ir
Chirurgas
Ofisas 10900 So. Michigan Ave.
Rezidencija 10731 S. Michigan
Ave., Roseland, Ill.
Telefonas tas pats rezidencij-
jai ir ofisui. Pullman 342
Valandos: 9 ryto iki 11 d.
2 po pietų iki 4
6 iki 9 vakare.

Milda Teatras

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodeviliaus Permaina.
Panėdėlyje, Ketterger ir Subaloje
Pirmas Floras 15c. Balkonas 10c.
Prie šių kainų priskaitoma ir
1c ir 2c kariškos mokestis
4 DIDELI AKTAI KASDIEN
HALSTED ir 32-ra GATVĖS

—Ji žino ne daugiau dešim-
ties žodžių ir mudu tylėjome...
—Tikroji meilė, — atsigręžęs
ir rodydamas baltus dantis, tarė
senis, — muša į širdį kai žai-
bas, užtat ir bežadė kai žaibas
— žinai?

Jaunuolis pakėlė didelį akme-
nį ir norėjo sviesti jurėn, bet
paskui numetė per petį ir tarė:
—Kartais suvis nesupranti —
kam žmonės reikalinga tiek
daug kalbų?

—Sakoma, kada nors to ne-
bus! — pamastęs pastebėjo se-
nis.

Ant mėlyno jurės kuro, bal-
tame ruke, žliaužė laivas.

—Sicilijon! — tarė senis, lin-
guodamas galvą.

Paskui jis išsitraukė iš kiše-
niaus juodą cigarą, perlaužė jį
pusiau, ir padavęs vieną pusę
jaunuoliui, paklausė:
—Ką gi tu mastei, sėdėdamas
su ja?

—Žmogus visuomet mąsto a-
pie laimę...

—Todel jis ir kvailas visuo-
met! — ramiai įkrito senis.

Pradėjo rudyti. Mėlyni du-
mai kilo oran išlėto, kadangi
nebuvo jokio vėjalo.

—Aš jau dainavau, o ji šyp-
sojosi...

—Ir?

—Bet tu žinai — aš blogai
dainuoju.

—Taip.

—Paskui aš paleidau irklus ir

žiūrėjau į ją.
—Štai kaip?
—Žiūrėjau, sakydamas sau —
štai aš, jaunas ir stipras, o tau
—nuobodu, pamylėk mane ir
duok man gyventi geru gyven-
mu!...

—Jai nuobodu?

—Kas gi važiuos svetimon ša-
lin, jeigu jis nėra biednas ir
jam linksma?

(Tąs ant 3-čio pusl.)

INSURINA

namus, forničius, automobilius,
stiklus didžiausiose kompanijose

A. PETRATIS & CO.

REAL ESTATE
(Manadžieriai European
American Bureau)

3249 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

Nariai Chicago Board of
Underwriters.

Telephone Drover 5052

Dr. A. Juozaitis

DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 val.
vak. Nedėliomis pagal sutarimo.

3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

DAUG

VAIKINŲ IR MERICINŲ
NORI APSIVESTI, bet
neturėdami progos su-
pažinti ir užmegti mo-
liškų ryšius, negalinti
naukita tokiu vardu. Reikalinga pa-
sąsėjimui: ten rasite plačiausią infor-
maciją. Žurnalas mums si. kopija 10c
ADVERTISING JOURNAL
209-210 Temple Court Bldg. Chicago, Ill.

3118 So. Halsted St.
(Ant antrų lobų)
Chicago, Ill.
Nuo 6 iki 9 naktis ir 7 iki vakarų

Lietuvių Rateliuose.

NORTH SIDE

"Komunistiškai" misionieriai.

Pereitą pėtnyčią, rugsėjo 5, lietuvių "kairiasparnių" VIII rajonas surengė "dideles prakalbas" viešojo lietuvių knygyno svetainėje. Kalbėjo trys "komunistiškai" misionieriai — Danta, Daubaras ir Baltrunytė-Karosienė. Vyriausiasis jų trijų misionierių tikslas, kaip jie patys pripažino, buvęs: sutverti "tikrą darbininkų klesos partiją". Tada jie, pradėdami kalbą, žadėjo "paaiškinti draugams ir draugėms" apie tą "tikrą darbininkų klesos partiją". Bet kiekvienas jų (gal išskiriant tik vieną Baltrunytę) kalbėjo ne apie tą savo partiją, o tik apie socialpatriotus, "veidmainingus socialistus", "aidoblistus". Naujienas, Grigaitį ir kitus galus. Trumpai suglaudus, "komunistiškai" misionieriai "išaiškin" ve k: jeigu ne tie "veidmainingi socialistai", ne tasai "Halsted stryčio štabas", tas "žmogus su baržda", tai komunistų partijos dabar, turbūt, visai netvertume! Tik todėl, kad atsirado "veidmainingų socialistų", pasak misionierių, turėjusi atsirasti ir "komunistų" partija.

Tiek apie tą "temą". Skaitytolai man atleis, jeigu aš nors

trumpai prisiminėsiu apie pačius misionierius. "Garsusis Dėtroito kalbėtojas" Danta nėra joks kalbėtojas. Jis netik neturi to, kas kalbėtoji būtina reikalinga — iškalbumo, bet jam stoka ir to, kas reikalinga žinoti kiekvienam eliniui socialistui — apsipažinimo su paprasčiausiais socializmo judėjimo uždaviniais. Nėgana to, su tuo "kalbėtoju" yra dar blogiau. Jisai, pasirodo, visiškai nepajėgia protauti, kaip kad protauti visi "griešni žmonės". Net ir to, kas buvo pasakyta vakar ar užvakar, jisai jau nebeapajėgia atsiminti! Šiaktie vienas pavyzdėlis. Kalbėdamas apie tai "kaip mūsų socialpatriotai šmeižia tarybų valdžią", "garsusis kalbėtojas" pasakė: Kada Rusijoje įvyko revoliucija ir tapo įsteigta mažiaug darbininkų diktatūra, tai mūsų socialpatriotai sakė, kad Rusija esanti nepribrendusi. Laukėme. Įvyko revoliucija Vokietijoje. Ogi mūsų socialpatriotai dabar pradėjo tvirtinti, kad Vokietijoje kapitalizmas perdaug pribrendęs, jos žmonės labai apsišvietę — Vokietijoje socializmas negalimas! Apie tai galite rasti Naujienose.

Visi tečiaus žino, kad Naujienose šitokių nesamonių **niekuomet nebuvo**. Kaip tik priešingai. Naujienose buvo nurodyta, kad Vokietija jau yra pasiekusi to laipsnio, kuris reikalingas perverimui iš kapitalistinės į socialistinę visuomenės tvarką. Šito

nesuprato tik toks "garsusis kalbėtojas", kaip Danta. O dar skėmėtojas, plustasi ir — "mokinė" žmonės "apie tikrą darbininkų partiją".

Jo "kalba" nepadarė jokios įtakos. Net ir patys "kairiasparniai" jam pasyškėto aplo dimentu.

Su kitu "garsiu veikėju". Cle velando Daubarui, negeriaui. Tik jis turi šiek-tiek gabumo pašau kauti. Jisai gabesnis meisteris — pludimo ir išmėsliojimų "am neta". Jisai dar atsimena vieną kitą revoliucinę frazę, tos ar kitos šalies socialistų pasakytą. Ir nemielasirdingiausiu būdu tampė, mieravo jas ant savo "komunistiško" kumpalio. Bet be pasekmių. Kaip greit jisai suminė kokią nors revoliucinę frazę, taip greit ima rėžti pamokslą "socialpatriotams". "Halsted-stryčio štabui" ir — "aidoblistams". Ypač juokinga buvo klau sities jo pamokslu "draugams aidoblistams". Išrodo, kad jis kalbėjo sulig vietos "kairiasparnių" orderio. Bet keistas dalykas: Susirinkime nesimatė nė vieno "aidoblisto"! Matoma, rengėjai tikėjosi, kad "dideles prakalbas" atsilankys ir "aidoblistai", todėl norėjo, kad "garsusis veikėjas" teiktųsi juos "patarkuoti", idant atsiseisus buvusiam savo draugui Geležėlei. Bet išėjo atbulai: "aidoblistai" neatsilankė, o "kalbėtojas", nepažindamas savo klausytojų, visur kartojo: "jūs aidoblistai, jūs turite mainyti savo taktiką! Jūs jūs, jūs..."

Dar vienas "komunistiškos", "išminties" perlas. Iškonveikęs visas socialistų partijas bei jų veikėjas, galų gale p. Daubaras pripažino, kad jis esąs tik "prastas, nemokytas darbininkas", toks, kuris negalįs "susilygtinti su tais mokytaisiais". Trumpai sakant jis esąs negramotas. Girdėt šitokių pripažinimų po to, kada jis pasižymėjusius socialistų veikėjus išvadino "parsiadavėliais", "silpno protavimo ir netvirtos valios" žmonėmis ir tt. yra daugiau negu juokinga. Matyt, tas "komunistiškas" misionierius nemoka pagerbti netik kitų, bet ir pats savęs...

Baltrunytė-Karosienė — well, ji, žmona, kalbėjo kiek galėjo ir mokojo. Ji nekaltėtoja. Vis delto, ji neskoliojo. Tai, ką ji norėjo pasakyti, pasakė dženel-toniška. Ji norinti proletariato diktatūros, ji kovojanti už ją. Tai visa. Užtai jai reikia duoti kredito. Su mandagiu, kad ir neuosaukiu, prieš visumet gali ma susirokuoti. Gal kada nors, praeis visuotinio kvaitulio "gadyne", — gal ir ji susipras padariusi klaidą. Gal...

— Sulas.

Kom. Part. Smolname.

Subatoj K. P. konvencija svarstė programą ir manifestą. Išrinktas komitetas pagaminimui programo ir manifesto pasidalinio į dvi dalis — didžiumą ir mažumą. Didžiumą vadovauja Freina, o mažumą, Batt. Buvo didelį ginčų. Galų gale priimtas didžiūmos (Freino) pagamintas raštas. Kaip pamatas svarstymui, punktas po punkto, galutinam priėmimui.

Tuose paduotuose projektuose, begalo ilguose, svarbiausi dalykai pažymėti: proletariato diktatūra; politiški minų streikai; (taip vadinamas, masių veikimas); paimiti nuo kapitalistų viską; įkūnyti tuojaus revoliuciją; kova prieš kapitalizmą ir so-

cializmą (moderate socialism). O parlamentarizmas — rinkimas atstovų į valdžios vietas, tai antracilis klausimas; paminėtas taip tik sau — del viso ko. Taipgi pabrėžta, kad nesijungti su jokia darbininkų organizacija.

Vienas pastebi, kad K. P. platforma ir manifestas budavotas "Maskvos mokslinio socializmo pamatais."

Kitas pastebi, kad tai bus "chapsui, o ne programai".

Dar kitas pastebi: "jūs neturite logikos nei biskio."

Vienas dar pastebi, kad tie projektai programo ir manifesto pagaminti jau seniai. Sako: "tik įbrukti čia juos mums nori."

Tik keletas delegatų yra, kurie dalyvauja diskusijose; kiti sėdi sau ir žiuri už ką jų vadovai balsuos, už tą ir jie balsuoja. Tarpe Freinos ir Batt yra didelės užsispyrimas del to pagaminimų jų projektų. Gali būti skilimas; nors jie kaip galima glos to kad neįvyktų skilimo. Vis pasakoja teisiniai: "pas mus viskas eina sutartina, netaip kaip pas anuos komunistus".

Už Freinos raštą balsavo 63. Mat, su Freina eina Stoklitskis su savo rusais, kurių daugumas nesupranta anglų kalbos, užtat balsuoja už tą, už ką balsuoja Stoklitskis. Už Batt raštą balsavo 28.

K. P. centras bus Chicagoje. Centro sekretorium išrinktas Rutenberg.

— Rep.

AKTORIŲ STREIKAS.

Aktorių streikas jau pasibaigė. Teatrai jau atsidarys perstatymus. Vakaro buvo didelis susirinkimas aktorių ir teatrų atstovų. Sako, kad didesnieji aktoriai nereikalauja sau nieko. Jie tik nori iškovoti chorų merginoms po \$35 į savaitę. Buk manageriai jau prižadėję tą reikalavimą išpildyti, bet chorų merginoms reikalauja, kad joms būtų užmo kėta alga už visą streiko laiką.

MOKYTOJŲ ALGOS.

Superintendentas P. A. Mortenson išsiuntinėjo visiems mokytojams publiškų ir high school'ų paaiškinimus. Jiems praneša, kad algos bus padidintos. Viešųjų mokyklų mokytojai, kurie gaudavo \$775 į metus, dabar gaus \$1,000; kurie gaudavo \$1,500, dabar gaus \$1,600, kiekvieną metų bus pakeliama po \$25. High school mokytojai dabar gaus nuo \$1,300 iki \$3,100 į metus, kiekvieną metų pakels jiems po \$115. Principalai elementariųjų mokyklų gaus nuo \$2,100 iki \$3,800 į metus ir High School principalai gaus nuo \$3,360 iki \$4,720.

ISTEISINO DU JUODVEIDŽIU.

Prisaiķintųjų teismas išteisino du juodveidžius, kurie sėdėjo kalėjime nuo liepos mėnesio būvusiu rasiu skerdynių. Jie buvo apkaltinti užmušime J. Schoff ir J. Powers. Bet teismė paaiškėjo, kad Schoff ir Powers patį pirmutiniai užpuolė juodveidžius ir žuvo rasiu šerėse. Juodveidžiai neužpuolė dinėjo ant baltųjų žmonių, bet tik gynėse nuo užpuolikų. "Jie norėjo užmušti mus, ar mes padarėm ką jiems blogo" — pasakė juodveidžių teisme. "Mes darėme viską, kad išsigelbėjus nuo mirties ir vėliau mes likome areštuoti".

Pranešimai

Repeticija veikalo Marija Magdalielė bus utarninke, rugsėjo 9, M. Meldazio svetainėje. Po repeticijos bus susirinkimas, todėl visi Dramatiško Ratelio nariai prašomi susitikti ne vėliau kaip 7:30 val. vakare. — Valdyba.

Melrose Park. — Lietuvių Socialistų Knygynas atdaras viena sykį savaitėje kas ketvergas. Galima gauti pasiskaityti įvairių knygų nuo 7 iki 9 vakare.

Knygius A. Vaičiūskas.

Racine, Wis. — LDLD. 65 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 9 7:30 val. vakare Socialistų svetainėje. Visi nariai ateikite į susirinkimą, taip gi ir naujų narių atsiveikite. — A. K. Raštininkas

LMPSA. 43 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 8 rugsėjo, 7 valandą vakare Onos Tamulienės svetainėje 1437 South 49-th Ave. Visos narės privalo atsilankyti, nes yra svarbių reikalų. — Valdyba.

West Side. — Socialistų Partijos Skyriaus susirinkimas įvyks seredė, rugsėjo 10, kaip 8 val. vakare M. Meldazio svetainėje. Visi nariai prašomi susirinkti laiku ir naujų draugų atsivesti. Turėsimę aptarti daug svarbių klausimų, tarp jų — lietuvių socialistų organizacijos klausimą. Nariai prašomi nesivėluoti. — Organizatorius.

Roseland. — LMPS. 67-tos kuopos susirinkimas įvyks šiandien, rugsėjo 8, kaip 8 val. vakare Ausros kambaryse 10900 Michigan ave. Visos narės kviečiamos susirinkti laiku, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. — Sekretorė.

Roseland. — Ausros knygyną palaikančių draugių delegatų susirinkimas įvyks utarninke, rugsėjo 9, kaip 7:30 valandą vakare Ausros kambaryse 10900 Michigan ave. Visi delegatai prašomi susirinkti laiku. — F. Verakojienė.

Sietyno mišraus choro susirinkimas įvyks panėdėly 8 d. rugsėjo kaip 8 v. vakare M. Meldazio svet. 2242 — 23 Pl. Visi draugai ir draugės malonėsi atsilankyti paskirti laiku, nes turim daug svarbių reikalų apsvastyti. — K. Navickis.

LDLD. Pirmo Apškricio valdybos, Agitacijos Komiteto ir Revizijos Komiteto susirinkimas įvyks se redėje, 10 d. rugsėjo, 1919, 8 val. vak. Darbo Žmonių Knygynė 3248 So. Halsted St. Visi malonėkite susirinkti, nes yra daug svarbių reikalų. — J. Gasiunas 1 Apskr. Sekr.

ASMENŲ IIEŠKOJIMAI

Pajieškau pusbrolio, Jono Petrauską iš Lietuvos pucina iš Kauno rėdybos ir apškricio, Pakarklių kaimo, bus apie 5 metai kaip Amerikoje; gavau laišką iš Lietuvos, todėl turiu daug naujienų ir apie jo tėvus. Butų geistina, kad jis pats, ar kas apie jį žino, praneškite už ką busiu labai dėkingas.

K. Puidokas, 509 Island Ave., Rockford, Ill.

SIULYMAI KAMBARIŲ

Išduodama kambarys, šviesus su visais patogumais, telefonu, maudyne, elektros šviesa, arti augstutinių kary stoties, vienam vaikui su valgiu ar be valgio. Kreiptis pn. 416 E. 50 pl. Tel. Drexel 3370.

18 GATVĖS APIELINKĖJE.

Pasirandavoja kambarys; šviesus, garų apšildomas, su vana ir elektros šviesa; vienam ar dviem vaikams. Atsiųskite 6 iki 8 val. vakarais. — B. Varskus, 731 W. 18-th St., 3-rd floor

PARANDAVOJAMA kambarys — vaikiniui ar merginai. Atsiųskite nuo 4 iki 7 val. 923 W. 33 St. 1-mas f. tr.

JIEŠKO DARBO

Pajieškau darbo subatomis ir nedidelėmis, galiu dirbti buėrnė, ruo k 5 kalbas, lietuvišką, lenkišką, rusišką, anglišką ir žydišką. J. Zmagin, 2839 W. 40th St., Chicago, Ill.

Kam reikalingas barbery? Mokytojų darbuotojai norėčiau gauti pastovią vietą. Atsiųskite Peter Urban, 944 W. 35th Pl., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

Pajieškau patyrusio darbininko prie išvežiojimo duonos arkliu, ar automobilii. Ir pajieškau pirmos rankos duoneke. Gera mokėtis. Atsiųskite J. Bukauskas 3543 Emerald Av.

REIKALAUJA prityrusių pardavėjų dėvėryk ir vyru aprėdalu skyriuose. Turi mokėti anglų kalbą. Gera mokėtis. Lusting's Department Store, 3410-12 St. Halsted St.

REIKALAUJA merginų prie darbo dirbtuvėje. Gera mokėtis, pusė dienos subatoj. Atsiųskite, 900 W. 18th St.

REIKIA moterų į dirbtuvę, pastovus darbas, 35 centai į valandą, 10 valandų į dieną, subatoj pusė dienos. National Lead Co., Chicago, Ill.

REIKALINGA 25 merginų prie dirbtuvės, \$14.00 savaitė, nuo stiklų padaro po \$17 ir \$20 savaitė. Atsiųskite: American Insulated Wire & Cable Co., 954 W. 21 St., Chicago, Ill. Tel. Canal 1854

REIKIA moterų skudurams rinkti Harry Dray 1447 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

REIKALAUJA merginų 16 metų ir senesnių prie darbu plovėjų dirbtuvėje. Prityrimas yra būtina. Percival B. Palmer & Co., 367 W. Adams St.

MERGINŲ NCO 14 IKI 16 METŲ. REIKALAUJAMA PRIE LENGVOS. SVARBUS RANKŲ DARBO. BE MASINU. SMAGIA DIENOS SVIESA DIRBTUVĖJE, 8 VALANDU DIENA. GALIMA PARDARYTI 816 Į SAVAITĘ. COLUMBIA FAESTNER COMPANY 3229 So. Ashland Avenue

REIKALINGA patyrusi moteris del skirstymo popieru. Atsiųskite pn. 1451 South Peoria St.

REIKALAUJA trokerių, prie vėrauzės darbo, duodos ir apšildymo daiktai. Vidujinis nuolatinis darbas, 40 centų į valandą, 10 valandų į dieną. Klauskite p. Bracken, 217 N. Jefferson St.

REIKIA DARBININKŲ

PAJIEŠKAU darbininko ir darbininkės darbas lengvas ir pastovus. J. Baltrėnas, 1707 South Halsted Street

REIKALAUJA VYRO prie indų plovimo gera mokėtis. Kreiptis pn. 1045 West 12-th St.

REIKALAUJA siuvėjų prie moterų paprastųjų plovėjų; linkėtina prityrusieji siuvėjai; vieta pastovi; 8 val. diena; \$30 į savaitę ir daugiau, nors parodysimė jums kaip. Atsiųskite pas Urbanek Brothers, Ladies Mail and City Tailoring Co., 3250 Ogden Ave., mieste.

PARDAVIMUI

PARSIDUOLA buėrnė ir grocerinė geriausia vieta geram žmogui. Kas norit pasipelnyti, mieldžiū nepraleisti tos progos. Priėstas parduomo vieta ta, kad išeinu į savo locnus namus. Kas del kainos — sutiksimė. Atsiųskite pn. 609 W. 14 Pl. St. Stains.

PARSIDUODA apinauje konstantina iš priėstas išėjimo į kare. Atsiųskite pn. 4843 So. Justin St.

PARSIDUODA buėrnė ir grocerinė gerą vietą, apgyventoj visokių tautų, biznis labai geras cash; gera progą norinčiam gerą biznį įgti. Pardavimo priėstas patirsit ant vietos. Atsiųskite į Naujienų ofisą Klausk No. 2.

Gera progą, pigiai parduoda per 12 metų išdirbtas biznis, groserinė buėrnė. Atsiųskite pas savininką 4839 W. 14 St., Cicero, Ill.

PARUODAMA bardaskutykla lietuvių ir kitataučių apgyventoj apie linkę, biznis geras. Atsiųskite pas R. G. 704 W. 35-th Street

RAKANDAI

EXTRA BARGENAS.

Jeigu jums reikia rakandų nepraleiskite šio bargo. Puikus Player Planas, stailė 1919, vėliausios mados seklyčios setas, valgomio miegamojo kambario setai, divonai, paveikslai ir tt., parduosiu už bilkoki teisingą pasiūlijimą viskas kaip nauja. Taipgi \$200 dubeltavais springsais Phonograph. Gražina visokius rekordus, parduosiu už \$55 su rekordais ir deimanto adata. Residencija 1922 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

TIKTAI SI MENESI.

Griausis pasiulinimas gaus puikų tikros skuros seklyčios setą, vartota 30 dienų, vertas \$175. Mes esame priversti taipgi pratuštinti daug kitų seklyčios setų vėliausios stailės. Mes taipgi turime visokių divonų. Taipgi pianas ir fonografas. PRISILUNCIAME UŽ PYKĄ. Priimame J. B. Bonds WESTERN FURNITURE STORAGE 2810 W. Harrison St. Aldara nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 4 val.

PARSIDUODA rakandai, neilgai dėvėti, geri ir pigiai, arba išduodama kambariai pavieniams ar vedusiems. Atsiųskite pn. 4522 S. Paulina St., 2 lubos nuo prysakio

AUTOMOBILIAI

Automobilius parduoda — Indsnobile — 1916 model visai kaip naujas 5 sėdynių — tairai nauji. Priėstas parduomo išvažiouju į kitą miestą. Labai pigiai, Atsiųskite nuo 4 iki 8 vakare. 5437 So. Robey St.

DIDELIS BARGENAS. Parduodu automobilių, fordinis troškas, arijos ratlankės, bakas galima nuimti. Yra šventadieniui pritaityti. Labai parankus buėrnė arba kitokiam bizniui 7-10-16 metų. Kaina \$265. Tel. McKinley 4539, 3965 Archer Ave.

PARSIDUODA beveik nauja mašina 6 naujomis ratlankėmis, labai maža kaina, 4612 So. Western Ave. Chicago, Ill.

Kas turite parduoti nedidelį automobilii. Malonėkite pranešti šiuo adresu. M. Kulikauskas, 720 W. 35 St. Chicago.

NAMAI-ZEME

FARMŲ PIRKEJAI

Pirmia dugu pirksite FARMĄ gautie platiusius paaiškinimus iš Lietuvių Bendrovės, apie Lietuvių kolonija Wisconsin, kur jau daug lietuvių gyvena ir dar tūkstančiai apsigyvens, nes ten žemė labai gera, ant kurios nepaisant kokie metal nebutų, visada geras uždėjimas. Dabar geriausias laikas važiuoti ir pamatyti, kokie javaį šimet yra, kad iš kitų valstijų žmones atvažiuvestebis. Dauguma nuo bendrovės pirksieji buvo išvažinėjo po visą Ameriką, be geriau negalėjo atarsti kaip Wis. lietuvių kolonijoje, kur išlygos yra prieinamos ir biedniausiam žmogui, o prekę perpus pigesnę už žemes negu kitur. Gražios (leikos) ežerai dabina visą apielinkę, miestas arti, su visais parankumais del farmerių. Taipgi ir keliai visur geri, kad ir blogiausiam ore galima išvažiuoti.

Kas norite nupirkti gerą farmą pigiai, linksmoj vietoj ir tarp savųjų. Tai prisiskykite savo adresą, o mes jums pristusime knygelę su platesniais paaiškinimais, paveikslais ir planu.

LIBERTY LAND & INVESTMENT COMPANY, 3301 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Už \$4500 nupirksi šešis pagyvenimus po keturis kambarius kiekvienas. Pardavimo priėstasli vieta senatvė. Artesnėms žinioms klausitis Naujienų ofise.

NAMAI-ZEME

EXTRA

Jeigu nori namų arba farmų pigiai pirkti, tai atleik pas mus, nes mes turime daugelį bargo. Taipgi darome visokius mainus propėrių.

C. Suromski, 3346 So. Halsted St., Chicago.

DIDZIAUSIAS bargoas Chicagoje, p. p. v. v. d. 2 toia, kruvoj 60x 130 pėčių posal pat 72 ir Archer Ave. ant puikus kalno su 15 žaliuojančių aržuolių. Atsiųskite pas saviuinka.

R. Vaičiaitis, 816 W. 34 St. iš fronto

BARGENAS.

PARSIDUODA 5 akrai gražaus derlingo juodžemio, mažiau kaip už valandos važavimo nuo Chicago's Burlingtono geležkeliu. Šita žemė linka augimui visų ir daržovių ir teikia neturtingam žmogui progą pastoti turtingu. Daug lietuvių šeimynų jau apsipirko čia ir yra užgandinti ir laimingi. Šita žemė galima pirkti pigiai ir labai lengvomis išmokėtimis. Rašykite, telefonukite, ar ateikite tuojaus platesnėms žinioms. Paul Baulby, 1404 W. 18 St., Phone Canal 6296.

PARSIDUODA buėrnė ir groserinė gerą vietą, apgyventoj visokių tautų, biznis labai geras cash; gera progą norinčiam gerą biznį įgti. Pardavimo priėstas patirsit ant vietos. Atsiųskite į Naujienų ofisą Klausk No. 2.

PARDAVIMUI nedidelė nuosavybė su groserine ir keturiais kambariais fornesu apšildomas, lietuvių, lenku ir vokiečių apgyventoj apie linkę. Atiduosis pigiai. Savininkas paliks mortgėu. Atsiųskite pn. 2224 So. Leavitt St.

PARDUODAMA namas dviem pagyvenimais po 7 kambarius ir garayzais. Kaina \$4500 Atsiųskite pn. 647 W. 54 Pl. antros lubos.

PARDUODAMA geras murinis namas, akmeninė apačia, dviem augštais ir ponamui, paslatytais ant pusanro loto pn. 2034 Ruble gatvė. Platesnėms žinioms kreiptis į savininką pn. 1702 S. Halsted St., Malley

PARDUODAMA murinis namas 2 pagyvenimais vienas 6 kambariais kitas 4 kambariais ir maudyne. Randos neša \$24 į mėnesi, parduoda už \$1,900, reikia įmokėt vis ai mažai, o likusius galima išmokėti kaip randa. Namai randasi netoli Sv. Jurgio Bažnyčios.

K. Suromski, 3446 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PARDUODAMA murinis namas 2 pagyvenimais vienas 6 kambariais kitas 4 kambariais ir maudyne. Randos neša \$24 į mėnesi, parduoda už \$1,900, reikia įmokėt vis ai mažai, o likusius galima išmokėti kaip randa. Namai randasi netoli Sv. Jurgio Bažnyčios.

K. Suromski, 3446 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MOKYKLOS

Mokykla Kirpimo ir Designing

Vyriškų ir Moteriškų Aprėdalu. Musų sistema ir ypatingas mokymas padarys jus žinovu ir trumpą laiką.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-dėsinimo ir siuvimo skyrius kur mes suteiksim praktišką patyrimą kuomet jūs mokysitės Elektravamos mašinos musų siuvimo skyriuose.

Jūs esate užkviėdami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku — dieną ir vakarais ir gauti specialią kiti pigią kainą.

Petrenos daromos pagal Jusią miedrę — bile stailės arba dydžio, iš bile madų knygos.

MASTER DESIGNING SCHOOL J. F. Kasnicka, Panėdėlis, 190 N. STATE STREET, CHICAGO. Kampas Lake St. ant 4 lubų

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES 6205 So. Halsted st., 2407 W. Madison, 1850 N. Wells st. 137 Mokyklos Šuv. Valstijose. Siuvimas, Petrenų Kirpimas, Designing, del biznio ir namų. Vietos duodamos dykai. Diplamai. Lengvi išmokėjimai. Garantuoti išmokėjimai jms pasituli atnes už \$10. Phone See 1645 SARA PATEK, Pirmilinkė

MERGINOS ir VYRAI mokykites skutimo amato. Ateikite arba rašykite. Dienomis arba vakarais. TRI-CITY BARBER COLLEGE 819 So. State St., arba 606 West Madison St., Chicago, Ill.

INTERNATIAL BARBER SCHOOL Mokytijs tereikia tik 10 dienų, pas kui mes mokame 50% to ką mokinys uždėra 653 W. Madison St., vienas blokas į rytus nuo Halsted gatvės.

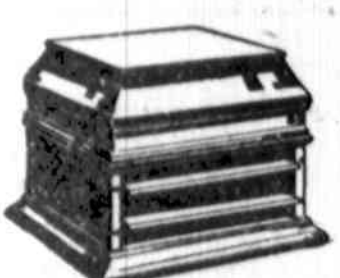
AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirkybos teisių, Šuv. Valst. istorijos, abėlos istorijos, geografijos, politiškinės ekonomijos, pilietystės, dailiarakystės.

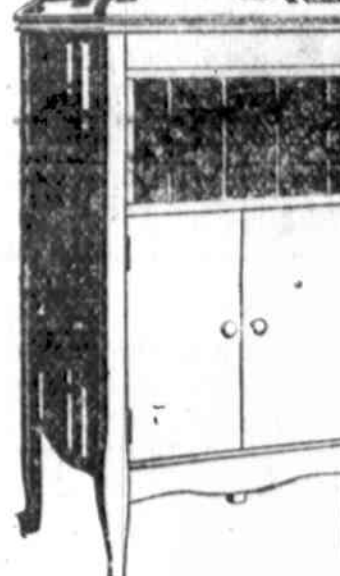
Mokinimo valandos: nuo 9 ryto iki 4 val. po pietų. Vakaraus nuo 6 iki 10 valandų.

3106 SO. HALSTED ST., CHICAGO.

Columbia Grafonolas

Type C-2 \$50.00

Type E-2 \$100.00

Didžiausias pasirinkimas gramofonų visokio išdirbimo, kaina nuo 10 dol. iki 250 dol. Katalogo rekordų ir